

Asia: VN/18411/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuloverolain, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 4 ja 7 §:n ja kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta annetun lain 4 ja 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kalevi Sorsa -säätö kiittää mahdollisuudesta antaa asiasta lausunto valtiovarainministeriölle.

Esityksen tavoitteet mahdollistaa vuoden 2010 malliverosopimuksen liiketuloartiklan käyttöönottoaminen Suomen verosopimuksissa sekä selkeyttää kiinteiden toimipaikkojen verotusta ovat kannatettavia. Ylipäänsä on kannatettavaa, että valtiovarainministeriö käy läpi lainsäädäntöä ja pyrkii sen selventämiseen resurssiensa salliessa. Pidemmällä aikavälillä tämä vähentää niin viranomaisten kuin verovelvollisten hallinnollista taakkaa ja säästää niiden kustannuksia. Vastaavia selvennystarpeita on muuallakin verolainsäädännössä.

Myös esityksen lähtökohta siitä, että ehdotus seuraa mahdollisimman tarkasti OECD:n mallisopimuksen määräyksiä ja sen tulkintaohjeita on kannatettava. Lakiluonnoksessa noudatetaan tätä periaatetta johdonmukaisesti, mikä on perusteltua. Kansainvälisissä tilanteissa voidaan välttää kansainvälistä vajaaverotusta ja moninkertaista verotusta vain, jos säännöksiä sovelletaan ja tulkitaan yhdessä sovitulla tavalla yhdenmukaisesti eri maissa. Tämä johtaa myös tasapuolisempaan verotukseen, mikä edesauttaa tehokasta markkinoiden toimintaa.

OECD:n lähestymistavan olennaisena tavoitteena on, että kiinteiden toimipaikkojen verotus olisi mahdollisimman lähellä erillisten konserniyhtiöiden verotusta. Verotuksen tasapuolisuuden näkökulmasta tämä on hyvä lähtökohta ja on perusteltua, että se tuodaan esityksellä vahvemmin myös Suomen lainsäädäntöön. Tämä vähentää myös tarvetta verosuunnitteluun ja säästää siten kustannuksia sekä hallinnollista taakkaa ja näin tehostaa taloutta.

Samalla on syytä todeta, että markkinaehtoperiaatteen soveltamiseen itsessään liittyy monia ongelmia, joiden käsittely on tämän esityksen suhteellisen kapean alan ulkopuolella. Nämä ongelmat koskevat yhtä lailla konserniyhtiöitä ja monikansallisten konsernien kiinteitä toimipaikkoja. Markkinaehtoperiaate mahdollistaa edelleen voitonsiirtoa matalan verotuksen maihin myös Suomesta. Perimmäinen kysymys liittyy siihen, että monikansallisen yrityksen johdossa voidaan vaikuttaa ratkaisevasti siihen, minne konsernin avainhenkilötoiminnot, riskit ja aineeton varallisuus sijoitetaan, ja tämä edelleen vaikuttaa siihen, minne konserniyhtiöiden ja kiinteiden toimipaikkojen voitot kertyvät.

Suomen on aiheellista jatkossa turvata vahvemmin veropohjaansa sekä kehittää oikeudenmukaista ja tehokasta kansainvälistä verojärjestelmää. Se edellyttää kansallista sääntelyä ja osallistumista aktiivisesti kansainväliseen veroyhteistyöhön niin EU:ssa, OECD:ssa kuin YK:ssa.

Toinen ongelma liittyy siihen, että markkinaehtoperiaatteen soveltaminen on verraten vaivalloista ja kallista etenkin pienemmille yrityksille. Tämä koskee myös kiinteän toimipaikan tulon määrittämistä. Tältä osin esitys ei olennaisesti muuta tilannetta suuntaan tai toiseen. Pidemmällä aikavälillä ratkaisu voisivat olla erilaiset kaavamaiset voitonjakomallit, joita komissio on esittänyt EU-tasolla. Parhaimmillaan niillä voitaisiin myös lopettaa nykymuotoinen voitonsiirto ja uudistaa monikansallisten yritysten verotusta tehokkaammaksi ja oikeudenmukaisemmaksi.

Kunnioittaen,

Lauri Finér

toiminnanjohtaja

Kalevi Sorsa -säätö

Finér Lauri
Kalevi Sorsa -säätö